

Podnikové hospodárstvo
Téma ODVODY

12. októbra 2007

Meno: AndrejŠimkovič
Školský rok: 2007/08
Semester: Zimný

Obsah:

1. Kto platí odvody	3
Zamestnávateľ	
Zamestnanec	
SZČO (živnostník)	
Dobrovoľne poistená osoba	
Vojak ZVS	
Poberateľ invalidného dôchodku	
2. Reforma dôchodkového systému	7
3. Piliere dôchodkového systému	8
I. pilier	
II. pilier	
III. pilier	
4. Akú výšku dôchodku budete poberať	10
5. Prehľad odvodov poistného pre najčastejšie kategórie poistencov od 1.7.2007	12
<i>Pracovno právny vzťah na základe pracovnej zmluvy</i>	
Pracovná zmluva zamestnávateľ : zamestnanec	
Pracovná zmluva zamestnávateľ : zamestnanec po dovŕšení dochodkového veku alebo ktorému bol priznaný predčasný starobný dochodok	
Pracovná zmluva zamestnávateľ : zamestnanec - študent starší ako 18 rokov	
<i>Pracovnoprávny vzťah na základe dohod o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru</i>	
Dohoda o vykonaní práce (DoVP) zamestnávateľ : občan	
DoVP a Dohoda o brigádnickej práci študentov (DoBPŠ) zamestnávateľ : študent	
<i>Samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO)</i>	
SZČO s príjmom vyšším ako 91200 Sk v roku 2006	
SZČO s príjmom nie vyšším ako 91200 Sk v roku 2006	
SZČO – začínajúci podnikateľ	
<i>Spoločníci, konatelia, členovia štatutárnych a iných orgánov právnických osôb</i>	
Spoločník s.r.o. (pre zdravotné poistenie spoločník poberajúci odmenu za prácu pre spoločnosť)	
Konateľ s.r.o. (pre zdravotné poistenie konateľ poberajúci odmenu za výkon funkcie)	
Členovia štatutárnych orgánov a iných orgánov poberajúci odmenu za výkon funkcie	
6. Vymeriavací základ	24
7. Kontrolné otázky a použitá literatúra	25

1. Kto platí odvody?

Zamestnávateľ

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 391/2004 Z. z. zamestnávateľom je pre:

- fyzickú osobu v pracovnom pomere - právnická alebo fyzická osoba, ku ktorej je fyzická osoba v pracovnom pomere (sem patrí aj samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá vedie evidenciu za svojich zamestnancov),
- fyzickú osobu v štátnozamestnaneckom pomere - služobný úrad,
- fyzickú osobu v služobnom pomere - služobný úrad alebo služobný orgán, v ktorom fyzická osoba vykonáva štátnu službu (bližšie pozri časť II.),
- člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu - družstvo,
- poslanca Národnej rady Slovenskej republiky a poslanca Európskeho parlamentu, ktorý bol zvolený na území Slovenskej republiky – Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky,
- prezidenta Slovenskej republiky – Kancelária prezidenta Slovenskej republiky,
- členov vlády Slovenskej republiky – Úrad vlády Slovenskej republiky,
- sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky – Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky,
- ostatných sudcov Slovenskej republiky – príslušný osobný úrad sudcu,
- predsedu a podpredsedov Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky – Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky,
- verejného ochrancu práv - Kancelária verejného ochrancu práv,
- predsedu vyššieho územného celku a pre poslanca vyššieho územného celku -vyšší územný celok,
- starostu obce a pre poslanca obecného zastupiteľstva - obec,
- starostu mestskej časti v Bratislave a pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave – mestská časť v Bratislave,
- starostu mestskej časti v Košiciach a pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach – mestská časť v Košiciach,
- primátora mesta a pre poslanca mestského zastupiteľstva - mesto,
- doktoranda v dennej forme doktorandského štúdia - právnická osoba, v ktorej sa toto štúdium vykonáva,
- fyzickú osobu, ktorá je pestún v zariadení pestúnskej starostlivosti - vyšší územný celok alebo obec, ktoré zriadili zariadenie pestúnskej starostlivosti,

- fyzickú osobu vo výkone väzby a pre fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce - ústav na výkon väzby alebo ústav na výkon trestu odňatia slobody
- riaditeľa štátneho podniku - štátny podnik

Uvedené právnické osoby sú zamestnávateľom, ak ich sídlo alebo adresa ich organizačnej zložky je na území Slovenskej republiky.

Zamestnanec:

Zamestnanec na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti je:

- fyzická osoba v pracovnom pomere,
- fyzická osoba v štátnozamestnaneckom pomere,
- fyzická osoba v služobnom pomere,
- člen družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu,
- ústavný činiteľ, verejný ochranca práv a poslanec Európskeho parlamentu, ktorý bol zvolený na území Slovenskej republiky,
- predseda vyššieho územného celku, starosta obce, starosta mestskej časti v Bratislave, starosta v mestskej časti v Košiciach a primátor mesta,
- poslanec vyššieho územného celku, poslanec obecného zastupiteľstva, poslanec mestského zastupiteľstva, poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a poslanec miestneho zastupiteľstva v mestskej časti v Košiciach, ktorí sú dlhodobo uvoľnení na výkon funkcie
- doktorand v dennej forme doktorandského štúdia,
- pestún v zariadení pestúnskej starostlivosti,
- fyzická osoba vo výkone väzby a fyzická osoba vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce, s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác.
- riaditeľ štátneho podniku.

Zamestnanec na účely úrazového poistenia je aj

- fyzická osoba, ktorá vykonáva práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

SZČO (živnostník):

Samostatne zárobkovo činná osoba je fyzická osoba, ktorá

- vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu,
- má oprávnenie prevádzkovať živnosť,
- má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu okrem činnosti znalca a tlmočníka, ktorú vykonávajú podľa osobitného predpisu, v konaní pred štátnym orgánom a orgánom, na ktorý prešli úlohy štátnych orgánov, a okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu (do 31. júla 2006 nebola samostatne zárobkovo činnou osobou podľa zákona o sociálnom poistení fyzická osoba, ktorá vykonáva činnosť znalca a tlmočníka v konaní pred štátnym orgánom a orgánom, na ktorý prešli úlohy štátnych orgánov; od 1. augusta 2006 už ale všetci znalci a tlmočníci, ktorí majú oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, majú postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby),
- je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komplementárom komanditnej spoločnosti,
- vykonáva športovú činnosť zárobkovo, ale nie v pracovnom pomere,
- vykonáva činnosť obchodného zástupcu podľa § 652 až 672a Obchodného zákonníka.

Dobrovoľne poistená osoba:

Dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt alebo povolenie na trvalý pobyt.

Dobrovoľne nemocensky poistenej osobe, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe a dobrovoľne poistenej osobe v nezamestnanosti vzniká nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti odo dňa prihlásenia sa na tieto poistenia, najskôr odo dňa podania prihlášky, a zaniká dňom odhlásenia sa z týchto poistení, najskôr odo dňa podania odhlášky.

Ak ste boli vojak ZVS alebo ste boli na civilnej službe:

odvody za vás vypočítaval, platil a odvádza do Sociálnej poisťovne štát.

Ak nepracujete a staráte sa o dieťa do 6. roku veku dieťaťa alebo do 7 rokov veku (ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom):

- odvody za vás vypočítava, platí a odvádza do Sociálnej poisťovne štát.

Ak ste poberateľom invalidného dôchodku:

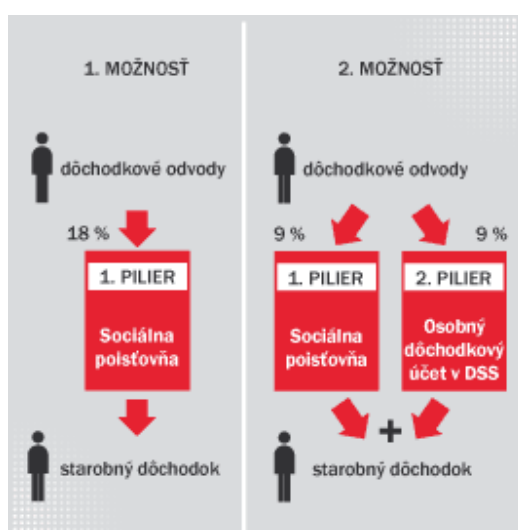
- odvody na starobné poistenie za vás vypočítava, platí a odvádza sama Sociálna poisťovňa.

2. Reforma dôchodkového systému

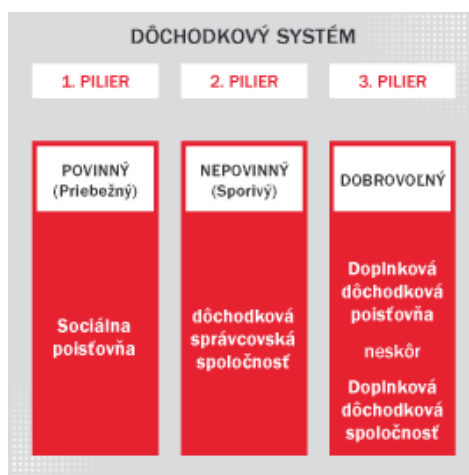
Nový dôchodkový systém na Slovensku vstúpil do platnosti 1. januára 2005. Od tohto termínu sa občania môžu rozhodnúť, či chcú dostávať svoj budúci dôchodok z jedného alebo dvoch zdrojov, nazývaných tiež piliere dôchodkového systému.

1. možnosť: Občan môže zostať v tzv. 1. pilieri, ktorý tvorí Sociálna poisťovňa. V tomto prípade bude aj naďalej platiť odvody do Sociálnej poisťovne a svoj dôchodok bude dostávať zo Sociálnej poisťovne. Dôchodok bude spravodlivejší ako doteraz, pretože jeho výška bude závisieť od počtu odpracovaných rokov a jeho zárobkov počas celého života.

2. možnosť: Už od 1. januára 2005 môže občan prejsť do tzv. 2. piliera, ktorý tvoria dôchodkové fondy. Ak sa občan zapojí do 2. piliera, časť jeho odvodov, ktoré zatiaľ plynuli do Sociálnej poisťovne, pôjde na jeho osobný dôchodkový účet v dôchodkových fondoch. Celková výška odvodov sa teda nezmení, len sa rozdelí medzi 1. pilier a 2. pilier. Občan, ktorý sa rozhodne pre vstup do druhého piliera bude dostávať dôchodok z dvoch zdrojov - prvú časť zo Sociálnej poisťovne (1. pilier) a druhú časť zo svojich peňazí zhodnotených v dôchodkových fondoch (2. pilier). Súkromné dôchodkové fondy budú fungovať pod dôslednou kontrolou štátu. Peniaze na osobnom dôchodkovom účte občana sa budú môcť dediť. Výška dôchodku občana z 2. piliera bude závisieť od počtu odpracovaných rokov, jeho zárobkov počas celého života, ale hlavne od investovania a zhodnotenia jeho peňazí v dôchodkových fondoch.

3. Piliere dôchodkového systému

1.pilier (povinný):

Ide o tzv. priebežný dôchodkový systém, ktorý reprezentuje Sociálna poisťovňa. Do tohto piliera sú v súčasnosti zapojení všetci občania v aktívnom veku a ich zamestnávateľia, ktorí povinne platia z každej mzdy odvody. Sociálna poisťovňa vyzbierané peniaze hneď používa na výplatu dôchodkov pre súčasných dôchodcov. Keď aktívny občan odíde do dôchodku, Sociálna poisťovňa mu pravidelne vypláca jeho starobný dôchodok. 1. pilier v rámci dôchodkovej reformy prešiel viacerými zmenami. Od 1. januára 2004 Sociálna poisťovňa vypočítava občanovi starobný dôchodok z 1. piliera podľa spravodlivejšej metódy, ktorá berie do úvahy počet odpracovaných rokov aj príjem občana za celý aktívny život. Okrem starobných dôchodkov Sociálna poisťovňa vypláca aj pozostalostné a invalidné dôchodky.

2.pilier(nepovinný):

Ide o súkromný, tzv. kapitalizačný alebo sporivý pilier, ktorý reprezentujú súkromné dôchodkové správcovské spoločnosti. Na Slovensku vznikol 1. januára 2005. Ak sa zapojíte do 2. piliera, časť odvodov, ktoré váš zamestnávateľ zatiaľ platil do Sociálnej poisťovne, pôjde na váš osobný dôchodkový účet vo vami vybranej dôchodkovej správcovskej spoločnosti. Celková výška odvodov sa nezmení, len sa rozdelí medzi 1. pilier a 2. pilier. Peniaze na vašom účte sa budú prostredníctvom dôchodkových fondov investovať a zhodnocovať tak, aby ich hodnota postupne rástla a pri odchode do dôchodku bola čo najvyššia. V tomto prípade budete dostávať starobný dôchodok z dvoch zdrojov – prvú časť zo Sociálnej poisťovne (1. pilier) a druhú časť zo svojich peňazí, nasporených a zhodnotených na vašom osobnom dôchodkovom účte (2. pilier).

Pričom za obdobie, keď ste prispievali súčasne do 1. aj 2. piliera, bude váš dôchodok z 1. piliera znížený o polovicu a nahradený práve dôchodkom z 2. piliera.

Skúsenosti z iných krajín ukazujú, že každá koruna, investovaná v dôchodkových fondoch (2. pilier) priniesla z dlhodobého hľadiska vyšší výnos ako koruna zaplatená do štátneho systému (1. pilier). To znamená, že pri dlhodobom sporení a investovaní v 2. pilieri by váš starobný dôchodok súhrnne z 1. a 2. piliera mal byť vyšší ako váš starobný dôchodok výlučne z 1. piliera (Sociálna poisťovňa).

Výhodou vstupu do 2. piliera je aj to, že peniaze na vašom osobnom dôchodkovom účte budú vašim súkromným majetkom a v prípade vášho úmrtia ich zdedia vaši pozostalí.

Súkromné dôchodkové správcovské spoločnosti (DSS), ktoré prostredníctvom dôchodkových fondov zhodnocujú peniaze na vašom osobnom dôchodkovom účte, fungujú podľa prísnych pravidiel a pod dôslednou kontrolou štátu. Štát je aj finálnym garantom fungovania 2. piliera.

3.pilier(dobrovoľný):

Bez ohľadu na to, či sa rozhodnete vstúpiť aj do 2. piliera alebo zostane prispievať výlučne do Sociálnej poisťovne (1. piliera), budete sa môcť tak ako doteraz na dôchodok zabezpečiť navyše aj v doplnkových dôchodkových spoločnostiach (DDS), ktoré reprezentujú tzv. 3. pilier dôchodkového systému.

Prispievanie do DDS (3. pilier) je dobrovoľné. Zo svojej mzdy platíte podľa vlastného uváženia a istou čiastkou vám zvyčajne prispieva aj váš zamestnávateľ. Zabezpečenie na dôchodok v 3. pilieri je daňovo zvýhodňované štátom.

Aj tretí pilier prechádza v rámci reformy výraznými zmenami. Doplnkové dôchodkové poisťovne sa musia do 30. júna 2007 zmeniť na doplnkové dôchodkové spoločnosti (DDS).

4. Akú výšku dôchodku budete poberať

Koľko peňazí budete poberať na dôchodku to Vám nepovie presne asi nikto, ale všetko to závisí od toho pre ktorý dôchodkový pilier sa rozhodnete, respektíve ich kombinácie. Máte na výber 3 piliere. Všeobecne môžeme povedať, že čím viac pilierov Vás podopiera, tým budete mať väčšiu istotu. Namiesto pôvodného priebežného systému sa sporenie na dôchodok rozdelí na 3 piliere.

Zostanem účastníkom len I. PILIERA – PRIEBEŽNEHO

Tým, ktorí sú a zostanú účastníkmi iba prvého dôchodkového piliera môžu očakávať celý dôchodok len zo Sociálnej poisťovne. Tzn. celý dôchodok bude vyplácať Sociálna poisťovňa, takže nebudete môcť očakávať iné formy výnosov z II. kapitalizačného, resp. III. doplnkového dôchodkového piliera.

Budem účastníkom aj II. PILIERA – KAPITALIZAČNÉHO

Účastníci II. kapitalizačného piliera budú do priebežného systému odvádzať polovicu dôchodkových odvodov. Sociálna poisťovňa, ktorá ho spravuje, im bude z neho hradíť základ budúcich dôchodkov.

Zvyšná časť Vášho dôchodku bude závisieť od výnosnosti dôchodkového fondu spoločnosti, ktorá Vám bude spravovať Váš dôchodkový účet.

Peniaze, ktoré si tu budete šetriť počas aktívneho života si nebudete môcť vyberať. Pri odchode do dôchodku ich použijete na nákup svojho dôchodku, pričom sa môžete rozhodnúť z dvoch variantov:

a) Kúpíte si doživotný dôchodok

Vyberiete si životnú poisťovňu a za všetky peniaze na svojom dôchodkovom účte si u nej kúpíte dôchodok, ktorý Vám bude doživotne vyplácať. Tým pádom, strácate nárok na nasporené peniaze z Vášho dôchodkového účtu.

b) Kúpíte si programový výber s doživotným dôchodkom

Vyberiete si životnú poisťovňu a za časť peňazí zo svojho dôchodkového účtu si kúpíte dôchodok aspoň vo výške 0,6 násobku životného minima, ktorý Vám bude poisťovňa doživotne vyplácať. Na časť týchto peňazí strácate nárok a prestávajú byť Vaším majetkom. Zvyšné úspory na účte v DSS zostávajú Vaším majetkom a môžete si ich postupne vyberať.

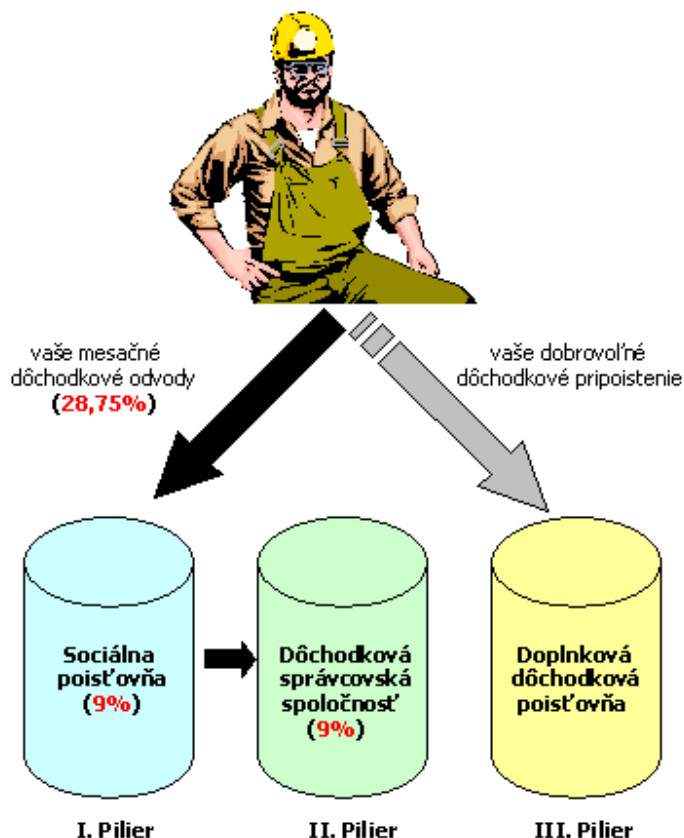
Problémom výberu sa stáva úvaha, že nikto nevie koľko bude presne žiť, či sa mu oplatí si doživotne vyplácať fixnú rentu, alebo si časť peňazí vybrať ihneď a zvyšok si nechať doživotne vyplácať. Ďalšou podstatnou skutočnosťou je fakt, že dneska nevieme odhadnúť aká bude výška 0,6 násobku životného minima a nevieme z ktorých životných poisťovní si budeme môcť vybrať v čase nášho odchodu do dôchodku.

Ak sa rozhodnem aj pre III. PILIER – DOPLNKOVÉ DOCHODKOVÉ POISŤOVNE

V treťom pilieri si môžete dodatočne šetriť na dôchodok v súkromných doplnkových dôchodkových poisťovniach. III pilier je v podstate to isté ako II. pilier, len s tým rozdielom, že si sporenie (investovanie) musíte zabezpečiť individuálne z príjmu a nie z odvodov, ktoré platíte do sociálnej poisťovne, respektíve DSS. III.

Výhodou tohto sporenia (investovania) je, že si môžete na váš účet prispievať ľubovoľnou mesačnou čiastkou pričom vám môže prispievať aj váš zamestnávateľ. Taktiež III. pilier štát daňovo zvýhodňuje.

Dôchodkový pilier je výslovne dobrovoľný. Ak neuzavriete zmluvu zo žiadnou dôchodkovou poisťovňou, nemôžete v dôchodku očakávať žiadny príjem z tohto piliera.

5. Prehľad odvodov poistného pre najčastejšie kategórie poistencov od 1.7.2007

Pracovno právny vzťah na základe pracovnej zmluvy

Pracovná zmluva zamestnávateľ : zamestnanec		
*	Zamestnávateľ	Zamestnanec
Verejné zdravotné poistenie	Preddavky- 10% z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	Preddavky- 4% z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	1,4% z vymeriavaceho základu zamestnanca	1,4% z vymeriavaceho základu
Dôchodkové poistenie starobné	5% z vymeriavaceho základu sporiteľa starobného dôch. sporenia, Resp. 14% z vymeriavaceho základu nesporiteľa starobného dôch.sporenia	4% z vymeriavaceho základu
Starobné dôchodkové sporenie	9% z vymeriavaceho základu sporiteľa dôch. sporenia	Neplatí
Dôchodkové poistenie invalidné	3% z vymeriavaceho základu zamestnanca	3% z vymeriavaceho základu
Úrazové poistenie	0,8% z vymeriavaceho základu zamestnanca	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	1% z vymeriavaceho základu	1% z vymeriavaceho základu
Garančné poistenie	0,25% z vymeriavaceho základu zamestnanca. <i>!neplatí pre zamestnávateľov, na ktorých nemože byť vyhlásený konkurz podľa 2 zákona č. 7/2005 Z.z. - štátne rozpočtové a štátne príspevkové organ. , obce</i>	Neplatí
Rezervný fond solidarity	4,75% z vymeriavaceho základu zamestnanca	Neplatí

Pracovná zmluva zamestnávateľ : zamestnanec po dovŕšení dôchodkového veku alebo ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok študent starší ako 18 rokov		
	Zamestnávateľ	Zamestnanec
Verejné zdravotné poistenie	Preddavky- 10% z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	Preddavky- 4% z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	1,4% z vymeriavaceho základu zamestnanca <i>Neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorému bol priznaný starobný dochodok alebo predčasný starobný dochodok</i>	1,4% z vymeriavaceho základu <i>Neplatí zamestnanec, ktorému bol priznaný starobný dochodok alebo predčasný starobný dochodok</i>
Dôchodkové poistenie starobné	5% z vymeriavaceho základu sporiteľa starobného doch. sporenia, Resp. 14% z vymeriavaceho základu nesporiteľa starobného doch. sporenia	4% z vymeriavaceho základu
Starobné dôchodkové sporenie	9% z vymeriavaceho základu sporiteľa doch. sporenia	Neplatí
Dôchodkové poistenie invalidné	Neplatí	Neplatí
Úrazové poistenie	0,8% z vymeriavaceho základu zamestnanca	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	1% z vymeriavaceho základu <i>Neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorému bol priznaný starobný dochodok alebo predčasný starobný dochodok</i>	1% z vymeriavaceho základu <i>Neplatí zamestnanec, ktorému bol priznaný starobný dochodok alebo predčasný starobný dochodok</i>
Garančné poistenie	0,25% z vymeriavaceho základu zamestnanca. <i>!neplatí pre zamestnávateľov, na ktorých nemože byť vyhlásený konkurz podľa 2 zákona č. 7/2005 Z.z. - štátne rozpočtové a štátne príspevkové organ. , obce</i>	Neplatí
Rezervný fond solidarity	4,75% z vymeriavaceho základu zamestnanca	Neplatí

Pracovná zmluva zamestnávateľ : zamestnanec - študent starší ako 18 rokov		
*	Zamestnávateľ	Zamestnanec
Verejné zdravotné poistenie	Preddavky- 10% z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	Preddavky- 4% z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	1,4% z vymeriavaceho základu zamestnanca	1,4% z vymeriavaceho základu
Dôchodkové poistenie starobné	5% z vymeriavaceho základu sporeteľa starobného doch. sporenia, Resp. 14% z vymeriavaceho základu nesporiteľa starobného doch.sporenia	4% z vymeriavaceho základu
Starobné dôchodkové sporenie	9% z vymeriavaceho základu sporeteľa starobného doch. sporenia	Neplatí
Dôchodkové poistenie invalidné	3% z vymeriavaceho základu zamestnanca	1% z vymeriavaceho základu
Úrazové poistenie	0,8% z vymeriavaceho základu zamestnanca	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	1% z vymeriavaceho základu	1% z vymeriavaceho základu
Garančné poistenie	0,25% z vymeriavaceho základu zamestnanca. <i>!neplatí pre zamestnávateľov, na ktorých nemože byť vyhlásený konkurz podľa 2 zákona č. 7/2005 Z.z.- štátne rozpočtové a štátne príspevkové organ. , obce</i>	Neplatí
Rezervný fond solidarity	4,75% z vymeriavaceho základu zamestnanca	Neplatí

Pracovnoprávny vzťah na základe dohod o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

Dohoda o vykonaní práce (DoVP) zamestnávateľ : občan		
	Zamestnávateľ	Zamestnanec
Verejné zdravotné poistenie	Neplatí	Preddavky neplatí <i>!platí, iba ak je dobrovoľne nezamestnaný, 14% z ním určenej sumy</i>
Nemocenské poistenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie starobné	Neplatí	Neplatí
Starobné dôchodkové sporenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie invalidné	Neplatí	Neplatí
Úrazové poistenie	0,8% z odmeny za vykonanú prácu na základe DoVP	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí	Neplatí
Garančné poistenie	0,25% z vymeriavacieho základu zamestnanca <i>!neplatí pre zamestnávateľov, na ktorých nemože byť vyhlásený konkurz podľa 2 zákona č. 7/2005 Z.z.- štátne rozpočtové a štátne príspevkové organ. , obce a pod.</i>	Neplatí
Rezervný fond solidarity	Neplatí	Neplatí

DoVP a Dohoda o brigádnickej práci študentov (DoBPŠ) zamestnávateľ : študent		
*	Zamestnávateľ	Zamestnanec
Verejné zdravotné poistenie	Neplatí	Neplatí <i>!platí ako samoplatiteľ v prípade, ak jeho príjem presiahne ½ úhrnu minimálnych miezd, 14% z príjmu, ktorý podlieha dani z príjmu</i>
Nemocenské poistenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie starobné	Neplatí	Neplatí
Starobné dôchodkové sporenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie invalidné	Neplatí	Neplatí
Úrazové poistenie	0,8% z odmeny za vykonanú prácu na základe DoVP, resp. DoBPŠ	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí	Neplatí
Garančné poistenie	0,25% z vymeriavacieho základu zamestnanca <i>!neplatí pre zamestnávateľov, na ktorých nemože byť vyhlásený konkurz podľa 2 zákona č. 7/2005 Z.z. - štátne rozpočtové a štátne príspevkové organ. , obce a pod.</i>	Neplatí
Rezervný fond solidarity	Neplatí	Neplatí

Samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO)

SZČO povinne nemocensky a dochodkovo poistená od 1.7.2007 (SZČO s príjmom vyšším ako 91200 Sk v roku 2006)		
Verejné zdravotné poistenie	Preddavok 14% z vymeriavacieho základu určeného z upraveného základu dane z príjmu v súvislosti so SZČ z roku 2006	
Nemocenské poistenie	4,4% z vymeriavacieho základu určeného zo základu dane z príjmu v súvislosti so SZČ z roku 2006	
Dôchodkové poistenie starobné	9% z vymeriavacieho základu určeného zo základu dane z príjmu v súvislosti so SZČ z roku 2006 – sporiteľ starobného doch. sporenia	18% z vymeriavacieho základu určeného zo základu dane z príjmu v súvislosti so SZČ z roku 2006 – nesporiteľ starobného doch. sporenia
Starobné dôchodkové sporenie	9% z vymeriavacieho základu určeného zo základu dane z príjmu v súvislosti so SZČ z roku 2006 – sporiteľ starobného doch. sporenia	
Dôchodkové poistenie invalidné	6% z vymeriavacieho základu určeného zo základu dane z príjmu v súvislosti so SZČ z roku 2006	
Úrazové poistenie	Neplatí	
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí <i>!platí, iba ak sa rozhodne byť dobrovoľne poistenou osobou v nezamestnanosti, a to 2% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	
Garančné poistenie	Neplatí	
Rezervný fond solidarity	4,75% z vymeriavacieho základu určeného zo základu dane z príjmu v súvislosti so SZČ z roku 2006	

SZČO povinne nemocensky a dochodkovo poistená od 1.7.2007 (SZČO s príjmom nie vyšším ako 91200 Sk v roku 2006)		
Verejné zdravotné poistenie	Preddavok 14% z vymeriavacieho základu určeného z upraveného základu dane z príjmu v súvislosti so SZČ z roku 2006	
Nemocenské poistenie	Neplatí <i>!iba dobrovoľne nemocensky poistená osoba, a to 4,4% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	
Dôchodkové poistenie starobné	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne dochodkovo poistená osoba, a to 9% z vymeriavacieho základu individuálne určeného SZČO – sporiteľom starobného doch. sporenia</i>	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne dochodkovo poistená osoba, a to 18% z vymeriavacieho základu individuálne určeného SZČO – nesporiteľom starobného doch. sporenia</i>
Starobné dôchodkové sporenie	Neplatí <i>!platí 9% z vymeriavacieho základu individuálne určeného SZČO – sporiteľom starobného doch. sporenia, ak je dobrovoľne dochodkovo poistený</i>	
Dôchodkové poistenie invalidné	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne dochodkovo poistená osoba, a to 6% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	
Úrazové poistenie	Neplatí	
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí <i>!platí, iba dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti, a to 2% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	
Garančné poistenie	Neplatí	
Rezervný fond solidarity	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne dochodkovo poistená osoba, a to 4,75% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	

SZČO – začínajúci podnikateľ		
Verejné zdravotné poistenie	Preddavok – vo výške podľa vlastného rozhodnutia	
Nemocenské poistenie	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne nemocensky poistená osoba, a to 4,4% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	
Dôchodkové poistenie starobné	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne dochodkovo poistená osoba, a to 9% z vymeriavacieho základu individuálne určeného SZČO – sporiteľom starobného doch. sporenia</i>	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne dochodkovo poistená osoba, a to 18% z vymeriavacieho základu individuálne určeného SZČO – nesporiteľom starobného doch. sporenia</i>
Starobné dôchodkové sporenie	Neplatí <i>!platí 9% z vymeriavacieho základu individuálne určeného SZČO – sporiteľom starobného doch. sporenia, ak je dobrovoľne dochodkovo poistený</i>	
Dôchodkové poistenie invalidné	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne dochodkovo poistená osoba, a to 6% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	
Úrazové poistenie	Neplatí	
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí <i>!platí, iba dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti, a to 2% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	
Garančné poistenie	Neplatí	
Rezervný fond solidarity	Neplatí <i>!platí iba dobrovoľne dochodkovo poistená osoba, a to 4,75% z ňou určeného vymeriavacieho základu</i>	

Spoločníci, konatelia, členovia štatutárnych a iných orgánov právnických osôb

Spoločník s.r.o. (pre zdravotné poistenie spoločník poberajúci odmenu za prácu pre spoločnosť)		
*	S.r.o.	Spoločník
Verejné zdravotné poistenie	Preddavky- 10% z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	Preddavky- 4% z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie starobné	Neplatí	Neplatí
Starobné dôchodkové sporenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie invalidné	Neplatí	Neplatí
Úrazové poistenie	Neplatí	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí	Neplatí
Garančné poistenie	Neplatí	Neplatí
Rezervný fond solidarity	Neplatí	Neplatí

Konateľ s.r.o. (pre zdravotné poistenie konateľ poberajúci odmenu za výkon funkcie)		
*	S.r.o.	Konateľ
Verejné zdravotné poistenie	Preddavky- 10% z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	Preddavky- 4% z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie starobné	Neplatí	Neplatí
Starobné dôchodkové sporenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie invalidné	Neplatí	Neplatí
Úrazové poistenie	Neplatí	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí	Neplatí
Garančné poistenie	Neplatí	Neplatí
Rezervný fond solidarity	Neplatí	Neplatí

Členovia štatutárnych orgánov a iných orgánov poberajúci odmenu za výkon funkcie		
*	Právnická osoba	Člen orgánu
Verejné zdravotné poistenie	Preddavky- 10% z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	Preddavky- 4% z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie starobné	Neplatí	Neplatí
Starobné dôchodkové sporenie	Neplatí	Neplatí
Dôchodkové poistenie invalidné	Neplatí	Neplatí
Úrazové poistenie	Neplatí	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí	Neplatí
Garančné poistenie	Neplatí	Neplatí
Rezervný fond solidarity	Neplatí	Neplatí

Nemocenské poistenie :

je poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva.

Zo systému nemocenského poistenia sa poskytujú nemocenské dávky:

- nemocenské
- ošetrovné
- vyrovnávacía dávka
- materské

Dôchodkové poistenie :

je jedným z piatich typov sociálneho poistenia, ktoré od 1. januára 2004 zaviedol zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Pred 1. januárom 2004 existovalo dôchodkové zabezpečenie ako súčasť sociálneho zabezpečenia.

V rámci dôchodkového poistenia existujú dva podsystemy:

- a. starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia
- b. invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia.

Poistenie v nezamestnanosti :

je poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

Poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti. Nárok na dávku, po splnení všetkých podmienok na priznanie, vzniká odo dňa zaradenia do evidencie nezamestnaných občanov a zaniká uplynutím šiestich mesiacov, resp. štyroch mesiacov. Toto obdobie je označované ako podporné obdobie v nezamestnanosti.

Garančné poistenie :

je poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojovanie nárokov zamestnanca a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

Zamestnanec v pracovnom pomere, člen družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu a fyzická osoba, ktorá vykonáva práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, t. j. dohôd o brigádnickej práci študentov, dohôd o vykonaní práce (ďalej len „zamestnanec“) má nárok na dávku garančného poistenia, ak sa jeho zamestnávateľ stal platobne neschopný a nemôže uspokojiť jeho nároky vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu.

Úrazové poistenie :

je konštituované ako povinné poistenie zamestnávateľa, ktoré ho má ochraňovať pred rizikom ekonomickej záťaže pre prípad jeho zodpovednosti za škodu vzniknutú v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania jeho zamestnancom, ktorá mu vyplýva zo Zákonníka práce. Preto, na rozdiel od nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia, je povinné úrazové poistenie viazané na zamestnávateľa, ktorý je v pozícii poistenca a platí si úrazové poistenie. Úrazové poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca, a zaniká dňom, v ktorom už nezamestnáva ani jedného zamestnanca (§ 24 zákona).

Súčasná právna úprava už nemá charakter odškodnenia, spočívajúceho v náhrade škody, ale je koncipovaná ako poistný systém prevažne kompenzačného charakteru. Niektoré úrazové dávky majú v zásade nadstavbový charakter k dôchodkovým dávkam (invalidný dôchodok) alebo k nemocenským dávkam (nemocenské), čo sa premieta aj do podmienok nároku na tieto úrazové dávky alebo na ich výplatu a na určovanie ich sumy.

6. Vymeriavací základ

Dôchodkové odvody do Sociálnej poisťovne sa vypočítavajú a platia z vymeriavacieho základu. Výška vymeriavacieho základu na dôchodkové poistenie môže byť najviac 3-násobok priemernej mzdy na Slovensku.

Keďže od 1. októbra 2007 dochádza k zvýšeniu minimálnej mzdy, zmení sa od tohto dátumu aj výška minimálneho vymeriavacieho základu.

Pôvodné nariadenie Vlády SR zo dňa *28. septembra 2006 č. 540/2006 Z. z.*, kedy bola výška minimálnej mzdy zvýšená o sedemsto korún na 7 600 Sk za mesiac, alebo na 43,70 Sk za každú odpracovanú hodinu, sa ruší novým nariadením. Vláda SR na svojom rokovaní *19. septembra 2007* odsúhlasila novú minimálnu mzdu vo výške 8 100 Sk za mesiac, alebo 46,60 Sk za každú odpracovnú hodinu. Jej výška by sa nemala meniť až do 1. januára 2009. Vyplýva to z vládou schváleného návrhu nového zákona o minimálnej mzde koncom septembra. Ak by pri rokovaníach o úprave najnižších miezd nedospeli sociálni partneri k dohode v rámci tripartity, minimálna mzda by sa podľa návrhu nového Zákona o minimálnej mzde zvyšovala každoročne od 1. januára o mieru rastu priemernej mesačnej nominálnej mzdy na Slovensku.

Podľa navrhovaného zákona by sa mala minimálna mzda zvýšiť podľa nových pravidiel až od 1. januára 2009. Minimálna mzda vo výške 8 100 Sk by preto mala na Slovensku zostať v platnosti od začiatku októbra tohto roka do konca budúceho roka, t.j. do 31. 12. 2008.

Kontrolné otázky:

1. Aké skupiny osôb platia odvody ?
2. Koľko dôchodkových pilierov poznáme? sú všetky povinné ?
3. Kto platí za mňa odvody, keď som poberateľ invalidného dôchodku ?
4. Čo robí sociálna poisťovňa s vyzbieranými peniazmi z odvodov ?
5. Čo chápeme pod pojmom nemocenské poistenie ?
6. Čo chápeme pod pojmom dôchodkové poistenie ?
7. Čo chápeme pod pojmom poistenie v nezamestnanosti ?
8. Aká je minimálna mzda ?

Použitá literatúra:

www.socpoist.sk

www.financnik.sk

www.butkaj.com

www.obcan.sk

www.dochodok.gov.sk